

XXVII. E. 13.

6302

Egentlig

Berättelse /

7659.
36

Om

Hält-Diaget

Emellan

Hans Kongl. Maj:ts til Sverige Troupper,

Som stodo

Under Generalens och Gouverneurens
Bref *Adam Ludwvig Levenhaupts*

Befäl /

Och den

Muskowitische Krigsmachten /

Under Hans *Sariske* Maj:ts /
och dess Förnämsta Generalers
Anförande;

Den 29 Septembris Åhr 1708 / vid *Liesna*, 2 *Mijl*
ifrån *Propoist*.

Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ Maj:tis.

STOCKHOLM /

hos JOHAN. HENR. WERNER Kongl. Boftr.

6302

SDan bemålte General hade fått befallning / med the honom anförtrödda Troupper / öfwer Pro-
poist och Starodub at förfoga sig til Hans Majest
gick han den 21 / 22 och 23 Septembris wid Ekou
på Flottbryggor öfwer Dniepern / ochtat at Za-
ren med sin Krigsmacht wid Horli / Brebbeci och
Romanou / til 8 och 10 miil ifrån bemålte ström sig hade satt. Then
första dagen hade han ingen anfäktning; men then följande wiiste sig
någre Fientlige Troupper / som den 25 ejusdem med 2000 til Häst sökte
the Swänksa efter Troupperne, bestående af 300 til Häst och 300
til Fot / at anfalla: men togo strax flykten / så snart man emot them
ryckte. Den 26 / när han kom til Bielike wid ett swårt pass / och fient-
lige Partier wiiste sig så efter / som frammanföre / lät han all Troken
med nödwändig betäckning gå förut / följande sielf med Regementers-
na efter; hwilken ordning jennwål den 27 i aekt togs. Och som
man samma dag förnam / at Fienden med hela thesi Rytterri war för
handen / uppställte Generalen jennwål sitt uti 2 linier, och satte Fot-
folket förtäckt bakom uti en dahl / hwilket han sedan wid Fiendens an-
nalkande lät ryckia uti the lukor / som til den ändan emellan Rytteriet
wordo lemnade öppne. Fienden blef där uppå studjande: men Gene-
ralen tog den högra / och General Major Stakelberg den wänstra
Flygeln af Rytteriet / och gingo på honom löst / som strax wände
ryggen til / blifwände sålunda en half miil förfölgd: då Öfwerst-
Lieutnanten Zöge, som med några Standarer gick förut /
uphinte Fiendens efter Troupper, några af dem nedergiorde /
och brachte 8 fångar tillbaka. Af hwilkas olika utslagor då man för-
märkte / at Zaren med hela sin Krigsmacht påföljde Rytteriet / som
under Mentzikou och Pflug warit förutsändt / fortsatte Generalen
sin wäg genom swära Pass och Moras / som Troken mycket förhindrade
och uphölt: blifwände natten öfwer stående på Fältet. I medertid
hade Fienden så skyndat sig / at han / den 28 / om morgonen åter
beggente at hänga sig wid de Swänksas efter Troupper: men
blef af dem altid med goda Salvor afwiist / och behänerligen af 2
Strycken / som de wid ett Pass planterat / så hållad / at han måste
lemnna dem i frid. Och ehurwål Fienden sedan på äfstilliga stäl-
ten

len / och besinnertigen öfwer en Brygga / som längre neder war slagen / med all macht påträngde at komma öfwer Bäckén ; så blef han dock allestädes / oachtat han ock nu Gottfolk och Stycken til sig bekommit / så bemött / at han måste draga sig af. Sälunda när all Erohen war bracht i säkerhet / gick Rytteriet först / ock sedan Fotsolcket fram til Liesna / tijt de klockan 4 om aftonen ankommo / stände Lager på ett litet Fält. För Troupperne blefwo samma afton beordrade at gå til Moraset / som näst in til Fältet låg / där at förbättra Broerna / och upröbia de uti Skogen gjorde nederhugg / på det man måtte hafwa en redig väg til Propoist.

Som här tidender inlypo / at fientliche Troupper ey allenast förut där stodo / utan ock någre dragit sig öfwer detta Paket batre neder ; fann Generalen nödigt at sända / den 29 i gryningen / General Quartermästaren Brask med 700 man til Häst och Fot förut / samt det Aboländska Regimentet til Fot / jemte de Carelska och Schreiterfäldska Dragoner : hwar på hälften af Erohen med deswänliga betäckning fölgde. Efter dem gingo det Aboländske Regimentet til Häst / Öfwerst Lieutnanten Skogs Dragoner och Öfwerst Lieutnanten Lejons Bataillon Nylänningar til Fot ; på hwilken den andra delen af Erohen fölgde. De öfrige Regimenter blefwo wid ändan af Skogen stälte / til at gifwa acht på Fienden / ock hindra des inbrott. Under detta hade Fienden funnit utvägar at draga sin hela macht öfwer / ock den uti en gles slog i Slachtordning upstält ; hwar med då han klockan 11 för middagen öfformodeligen kom anryckande / lät Generalen / sedan han ortens belägenhet hade besichtigat / Fotsolcket rycka emot Skogen / där Fienden hade stält sitt Fotsolck och Artillerie ; förande sels 2 Batailloner Helsingar och Abolänningar / samt des eget Regimente / in uti Skogen til Fienden / med befaling at de andre Regimenter skulle gå dem til undsättning / tillika med alt Manskap / som wid Erohen ännu på denna sidan om Paket war quarblifwit. Han steg däruppå til Häst / och förfogade sig til Rytteriet / hwilket / så wäl som Fotsolcket / med sådan hurtighet Fienden anföll / at de honom utur Skogen förjagade / och 4 des Stycken sig bemächtigade. Fienden som sälunda blef tilbaka drestwen / flyndade sig strax fram med andra och friska Regimenter / då de Swänske / som ännu stodo i Skogen / i skället at de skulle blifwa undsatte / som befalt war / uti Generalens från

frånvars bleswo drefne tillbaka in på slätten til de andra Regementen ;
nu ; hwilket ey allenast förorsakade någon oordning / utan och gaf
Fienden tillfälle at sättia sig i Skogen igen / och jemwål sina Skycken
där plantera. Hwilket då Generalen såg wara stiedt / lät han fram-
föra sitt Artillerie , hwar med han Fienden afhölt / och å nro gaf
ordre til Öfwersten Wrangel , at han med alla Regementerna til
Fot skulle Fienden angripa och sökia til at födra honom ut igen. Mus-
kwitterne / som i medlertid i fyra linier utur Skogs-brynen kommo
antågande / bleswo fuller utaf slätten drefne / men hade uti Skogen
sådana fördelar / at de Swånste dem ey längre kunde förfölja. Det
Swånste Rytteriet kastade det Fientliga altid öfwer ända / och det
ofta diupt uti Skogen förföljde / hwarest det af sitt Fotfolk bles
undsatt.

Och ehuruwål de Swånste alla gångor Fienden / så ofta han
wågade gå fram utur Skogs-brynen / angreps / och med förlust til-
baka jagade in uti Skogen / där friske Troupper altid framryckte til
at de andra aflösa / hwilket warade ifrån middagen in til aftonen ; så
stiedde dock under warande tid besynnerligen 3 Huswud-Träffningar /
då Fienden med hela Machten utryckte ; hafwande Fotfolket i 4 li-
nier, och Rytteriet på både Flyglarna i 5 och 6 linier, upståt.
De Swånste hade däremot allenast en linia, som dock mycket korta-
re war / så at Fienden dem på både sidor öfwerflyglade / och nästan
uti ryggen swängde : emedan så många Regementen woro förutgångs-
ne / så at näpligen 6000 man woro / som utan omwänting ifrån begyn-
nelsen in til ändan den Fientliga Elden måste uthålla. Uti den första
Huswud-Träffningen / då det fientliga Fotfolket / som näst tilförende
är omördt / wille förfölja de Swånste Regementen / som emot Gene-
ralens ordres bleswo dragne utur Skogen på Fältet / bles thet af det
Swånsta Rytteriet med Wårjan i nästwen så öfwerända kastat / at
det med anseelig förlust måste taga Skogen in : och då det Rytteri
kom det til undsättning / bles det på lika sätt omkullkastat / och in på
Fotfolket i Skogen jagat. Uti den andra Huswud-Träffningen
fiorde det Swånste Fotfolket thet Fientliga ey alenast utur Fältet /
utan fölgde det jemwål in uti Skogen / där det medelst Fiendens star-
ka Canonerande / samt nya Troupers framryckande / måste wända
tillbaka. Med lika framgång bles det fientliga Rytteriet afwiist / då
och någre Squadroyer / som för långt sig i Skogen indiupade / utaf
det

det fientliga Fotsolket något Tom at liba. Uti den tribie använde
Fienden sina yttersta krafter / framförande flera Regementer / som då
ankomne woro; hwaraf ock hande / at han medelst des widt öfwerläg-
na machi emot de afmattada Swänsta så wida kom / at han Påset
til Propoist hade sig bemächtigat; hwilket dock snart och lyckeligen
blef öpnat genom de Regementer / som warit förutgångne / och då
kommo tillbaka uppå den befalning / som de hade undfått / sedan de
en och en half mil på wägen åt Propoist hade gådt. Dese förjagade
ey alenast Fienden ifrån Påset / utan ock sammansogade med de an-
dra / som på Wahl-Platsen stodo / med sådan Tapperhet honom an-
föllö / at han måste taga flychten / och lemna 17 Standarer / samt
2 par Puskor efter sig: blifwande desutan ibland andra ett grönt Re-
gemente / som ryckte längre fram / af de med Cartescher laddade Stycken
så undfånat / at få af det Kommo tillbaka.

Efter denna Segren upställte Generalen sitt Föld på Wahlplatsen /
afwäntandes in til mörkret om fienden hade lust något widare at
försöka; men Muskowiterne / som efter det yttersta försök och så nu/
med så stor manspillan hafwa måst rymma Fältet / drogo sig först
med den wänstra Flygeln / och sedan med Fotsolket / diupare in uti
Stogen / hwarest de sör sig Eldar upgjorde. Hwarföre ock Ge-
neralen i betrachtande / at Fienden där intet stod at angripas /
beslöt at gå sin föresatte wäg / i förhopning / at finna en lägligare
ort / där Fienden widare wille gå efter och wäga en ny Slacht-
ning. Rät fördenskul efter några timars förlopp Regementerna /
det ena efter det andra / draga sig öfwer Påset / utan at Fi-
endens högra Flygel / som närmast stod / ock alt kunde sji och höra /
understod at röra sig af stället. Och som någre wagnar / hwilke uti
mörkret hade råfat uti Morasser / wägen så igenstängde / at
Styckerna ey kunde fortkomma / befalte han dem i bemelte Moras
nedsänkias. Den stora Troxen war redan inmot Propoist kommen /
då Regementerna dem uphinte; och emedan Staden af Fienden war
afbränd / så at intet wercke til någon Brygga der sans; Fientlige
Troupper sig ock wiste gient emot på andra sidan: fördenskul som
Generalen såg sig blifwa föranslåten at gå widare ursöre / ty be-
faltet / at man utaf Troxen skulle utgå / hwad som medföras kunde /
och det öfrige förstöras tillika med sällwa wagnarerna / hwilke så
mörket swårare stodo at medbringas / som Generalen wiste sig haf-
wa

wa 3 Strömar at gå öfwer / och 20 Milj tiocka Skogar / hwarest han
af Fienden kunde förelommas och uppehållas / där han den store
Brohen / som här tills stiedt war / med sig skulle släpa. Det blef efter
ömmitt / och blefwo alle Wagnshästarna på forfolket utdelte / där
wid hånde den oredan at någre Gemene af Wijn / Bränneriij / och
andra wåta waror / som blefwo då utslagne / hafwa förmycket ta-
get til lifs: af hwilka en deel sedan förföl uti Cossakernas händer /
och äro nästan de endaste / som blefwo til Fägna tagne. Förr än
Generalen gick widare / upstälte han åter sina Troupper på en
liten Slätt wid Staden / emedan ett ryckte kom at Fienden war i
neigden: men som allenast en hop Cossaker ankommo / som strax
blefwo tillbaka jagade / lät Generalen Troupperne draga sig ige-
nom en flod långs ut Åfwen / i mening at finna en beqwäm ort
til at gå öfwer Cossa strömen. Dån fant man 4 milj ifrån Propoist /
wid Byen Glusna: derest 500 Man med hästarna samma afton
beqwämligen summo öfwer: dem de andre på lika sätt om mor-
gonen därefter / som war den 1 Octobris / påföljde. Generalen
tågade sedan gemakeligen genom Skogen / och gick öfwer Åfwer-
na Biesig och Tpus utan något hinder eller anfäktning. Sedan
han på slätta Bygden i Severien lätet Troupperna något hwila/
och wille den 10 gå til at uppsökia Hans Maj:ts Lager / mötte ho-
nom den Ryske Generalen Jhand med 6000 Man til häst; hwil-
ken dock med några 100 Mans förlust snart blef affärdad. Hwar
uppå Generalen samma afton kom til byen Trufanova / där han
ett Swänst Parti för sig fant / och den 13 til Hans Maj:st i
Lukou.

Sälunda har Wälhem:te General efterkommit Hans Maj:ts
nädigste befallning; och har Fienden med sin mångdubbelt starkare
macht honom därifrån ey kunnat hindra: utan då Fienden med
40000 Man af des utwäldaste Troupper hade anfällt de Svän-
sta / som tillsammans gjorde 11000 Man / hwaraf i beynnelsen af
Slaget och in til aftonen ey mer än 6000 woro tillstådes / hafwa
desse ey allenast behållit Wahlpläzen / utan och til 8000 Man sin
wäg til deras nädigste Konung fortsatt. Af de som saknas / för-
menes näppligen hälften i sållwa Slaget wara omkomme / utan
fast flera genom förfelande om wägen / och wid det tilfället / at
wagnarne wid Propoist sönderfoges / hafwa wändt tillbaka ut Li-
touen. Däremot måste Fienden tilstå sig widt mera hafwa förlorat /
och

och efter någras utsago / som febermera äro tillfångna tagne / skola
de öfverfuga det antahl Swänsla / som Slaget biristade: Jernwål
och ibland de öfverblefne finnas flere särade / än friske. Och fast
man ännu ingen wis uppteckning kan gifwa på dem / som på bägge si-
dor äro blefne / så wet man dock / at å Fiendens sida General Baur
är dödeligen särad / och Prinzen af Darmstadt jämte 9 Öfverster äro
döde. Den Högste GUDen som här til dags Hans Maj: råttmäs-
tiga Wapn med Lycka och Seger har wälsignat / lärer och här efter
åt beståra dem framgång emot des Frolösa och menediga Fiende.

Sebermera har man fått den Mustkowitzka General Adjutan-
ten Schulz til Fånga / hwilken utom de förras utsago berättar /
at öfwer 6000 Mustkowiter i förbemelte Slag äro omkomne / och
at förutan andre / Mentzicous Brigade af 6 Regementen merendels äro
blefwen förstörd : warande de särades antal wäl dubbelt större.
Hwaraf Mustkowiterne så illa warit medfarne / at de ey widare nå-
dot emot de Swenska kunde försöka / utan hafwa om Natten
gragit sig aldeles tillbaka / och lätit Cossakerne allena gå fram / til at
dölja deras aftogande / hwilke och wid de sönderslagne wag-
nerna skola hafwa fådt 300 Fångar.

